

Purjeveneellä yksin maapallon ympäri

Nyt valmistuu yksinpurjehtija Matti Lappalaisen kirjoittama informatiivinen ja viihdyttävä purjehduskirjasarja Yksinäinen Purjehtija, tai oikeastaan se on satunnaisen matkailijan laajennettu lokikirja. Se vie lukijan kahdeksassa vuodessa eksoottisiin maihin maapallon ympäri s/y Snoopylla Matti Lappalaisen mukana. Tutustutte venesatamakulttuuriin eri maanosissa, marinoissa ja yardilla. Purjehditte turkoo-silla laguuneilla tyynessä ja valtameren syvän sinisillä vesillä viiden metrin aallokossa. Vieraillette maailmanluokan nähtävyyksillä, kaupungeissa, syvällä viidakossa, sademetsässä ja vuoristossa.

Ensimmäisessä kirjassa lähdemme Madeiran, Kanariansaarten ja Kap Verden kautta Brasiliaan, mutta niin kuin purjehduksessa joskus käy, päädyimme jännittävien vaiheiden jälkeen, jossa draama muuttuu lähes tragediaksi, väärään maanosaan Barbadosen saarelle. Karibian saariketjun eteläinen pää tulee tutuksi.

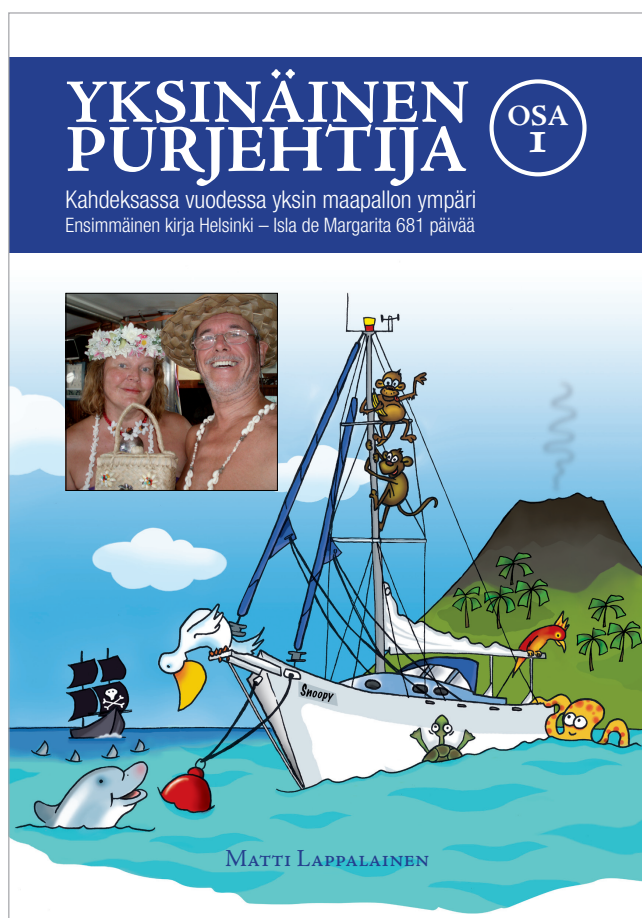
Eeva vaimoni tulee Helsingin pakkasista osallistumaan Martiniquen karnevaaleihin kanssamme. Vietämme Trinidadissa vuoden ja perehdyimme perusteellisesti sen yhteiskunnan merkellisyyksiin sekä suureen marina-alueeseen. Eeva vaimo saapuu jälleen kuukaudeksi tropiikin lämpöön viettämään karnevaaleja kanssamme. The greatest show on earth. Trinidadista purjehdimme merirosvoja peläten mukavalle Margaritan turistisaarelle, jossa muun muassa tutustumme tapahtumarikkaasti Venezuelan terveyspalveluihin.

Vietämme Venezuelassa lähes vuoden rosvoja väistellen. Osallistumme karnevaaleihin Porto La Cruzissa. Matkaamme modernilla kaksikerroksisella Volvon pitkänmatkan Marco Polo bussilla maisemia

ihailien ja elokuvia katsellen 23 tuntia Meridaan. Teemme excursion Llanosin kansallispuistoon tapaamaan suuria caimaneita ja etsimään ancondaa. Lennämme pienkoneella Canaiman putouksille

intiaanikanootilla vaarallisen tuntuisesti koskien kautta. Teemme excursion Brasiliaan ja matkaamme bussilla vuorokauden keskiselle Amazonasil-le Manukseen.

Jatkamme matkaa Snoopyl-

ja Angel Fallsille, maailman korkeimmalle yhden pudotuksen vesiputoukselle Orinocón viidakkoon. Meridassa matkaamme maailman pisimmällä cable carilla 4,7 km korkeuteen lumihuippuisille Andeille ja teemme onnistuneen tandemhypyn laskuvarjolla toisen vuoren laelta kilometrin alaspäin, mutta kolmannella excursiolla sattuu kuolemanvakava onnettomuus. Arvasitte oikein. Eeva vaimo saapuu jälleen kuukaudeksi palelemasta Helsingistä mukaamme Angel Fallsille, jonne matkaamme loppumatkan puoli päivää yhdestä puusta koverretulla pitkällä

la pullistuvien purjeiden Venezuelan kauniiden korallisaarien kautta miellyttäviin Bonairiin, Curacaon ja Arubaan ja sieltä sysipimeinä öinä hurjan pasaatin ja viisimetrisen aallokon paiskaamana 750 km Karibian ehkä kauneimpaan kaupunkiin Kolumbian Cartagenaan. Sieltä purjehdimme rauhallisesti Panamaan, jossa leikimme Tarzania canopy excursiolla viidakossa. Viikkojen odotuksen jälkeen teemme kanavan läpi Tyynellemerelle jännittävän matkan, josta ei puutu draamaa.

Draama jatkuu, kun lähdemme purjehtimaan kohti Ecuadorin Salinasta. Vastatuu-

li, vastavirta ja vaihteen rikkoutuminen vie meidät Mantaan, 1100 km Panamasta. Kuvan kauniissa Ecuadorissa tutustumme satamakaupunki Mantaan ja matkaamme bussilla Andien vuoristoylängöllä pääkaupunkiin Quitoon ja maan talouden keskukseen Guayaquiliin. Teemme jännittävän valasretken ja sitten seuraavan excursion bussilla ja lentokoneella Peruun, jossa tutustumme inkujen salaiseen kaupunkiin Machu Picchuun ja inkujen eteläiseen pääkaupunkiin Cuscoon sekä 3,8 km korkeudessa sijaitsevaan suureen, kauniiseen, Lago Titicacajärveen. Sieltä jatkamme bussilla Bolivian eksoottiseen pääkaupunkiin La Paz ja vierailimme 5,3 km korkeudessa Andeilla maailman korkeimmalla sijaitsevassa hiihtokeskuksessa.

Astumme jälleen Snoopiin ja purjehdimme pitkin päiväntasaajaa Galapagos saarille. Haluamme tutustua saariin perusteellisesti, mutta meidät komennetaan poistumaan yhden lyhyehkön excursion jälkeen. Shame on you. Tästä sisuuntuneena nostamme ankkurin ja purjehdimme peräti 6000 km Ranskalaiseen Polynesiaan. Kolme viikkoa kestäväällä purjehduksella on pari jännittävää tapahtumaa, jotka saavat sydänmeni pampaillemaan. (Te olette turvassa kotona nojatuolissa.)

Snoopy on menettänyt puolet peräsimestään ja automaattiohjaus menee rikki. Joudumme viettämään Ranskalaisessa Polynesiassa 11 kuukautta, mutta siitä tulee yksi matkamme kohokohtia. Tutustumme kauniiseen saaristoon monilla liikennevälineillä lentokoneesta ja rahtilaivasta polkupyörään. Arvasitte taas oikein. Eeva vaimo saapuu viettämään kuukauden kanssamme Tahitilla ja Societysaarilla.

Sen jälkeen purjehdimme eksoottisten saarien ja valtioiden (Cooksaarten Rarotonga,

Samoa, Tonga ja Fiji) kautta 2000 km myrskykeskusta karttaen Uuteen Seelantiin, maorien Aotearoan (Pitkän valkoisen pilven maa), joka on yksi maailman jännittävimmistä ja kauneimmista maista.

Olen tehnyt Uudesta Seelannista oman matkailijoille tarkoitettun erilaisen tietokirjan.

Mukavalta Rarotongalta teemme retken ruotsalaisella Saabin valmistamalla lensikalla Aitutakille, yhdelle Etelämeren kauneimmista saarista. Tongalla teemme jännittävän veneretken ja uimme valtaviin ryhävalaiden kanssa. Hirveitä hirveitä kauheeta kauheeta. Samoalla seuraamme ammattilaisgolfia ja suurta tapahtumaa South Pacific Olympialaiset. Teemme excursion American Samoalle ja Savainsaarelle sekä yritämme parantaa vihoittelevaa hammasta. Fijillä teemme hieman erikoisen bambulautta excursion ja haluaisimme scubata haiden kanssa, mutta siihen ei jää aikaa

Uudessa Seelannissa vierähtää Snoopya kunnostaessa 21 kuukautta ja 17 vuotta vanhan Toyota Townacen, jossa on peti takana, mittariin kertyy 20.000 km. Lisäksi matkustetaan 5000 km bussilla, junalla ja pienkoneella. Välillä lennämme uusimaan passi Sydneyssä gay-väen Mardi Gras paraatin aikaan. Arvasitte oikein. Eeva on kanssamme kuukauden Uudessa Seelannissa ja seuraamassa Mardi Gras Pride paraattia.

Vaihtelun vuoksi tehdään kuuden viikon risteily Dawn Prinsessalla seuraaviin maihin ja kaupunkeihin: Australia, Brisbane ja Darwin, Brunei, Malaysia, Hong Kong, Shanghai, Pusan, Nagasaki, Osaka, Tokio, joukko Tyynenmeren sotanäyttämösaaria ja Papua New Guinea. Vietämme epätodellista elämää luksuslaivalla. Tuskinpa kukaan arvasi nyt väärin. Eeva saapuu Helsingistä mukaan risteilylle.

Uudessa Seelannissa on pakko osallistua extreme urheiluun, niinpä teemme tandem laskuvarjohyppyn 12.000 jalan korkeudesta, bungey jumpyn Auckland Bridgeltä, lennämme liitokoneella ja teemme immelmanneja, putkia ja tynnyreitä stuntlentsikalla, jossa aamiainen on vähällä tulla ulos ja kurvailemme jetboatilla tuhatta ja sataa läpi kultajoen kanjoneista kallioita hipoen ja 360 deg käännöksiä tehden Queenstownissa.

Liian monta riippuliitäjää ja vuoristokiipeilijää on jo kuollut. Niihin emme osallistu ja valitsemme vain vähän jännittävän kuumailmapalloe excursion sekä lennämme helikopterilla Fox glacierille, mutta pahaksi onneksi sumupilvi estää meitä laskeutumasta.

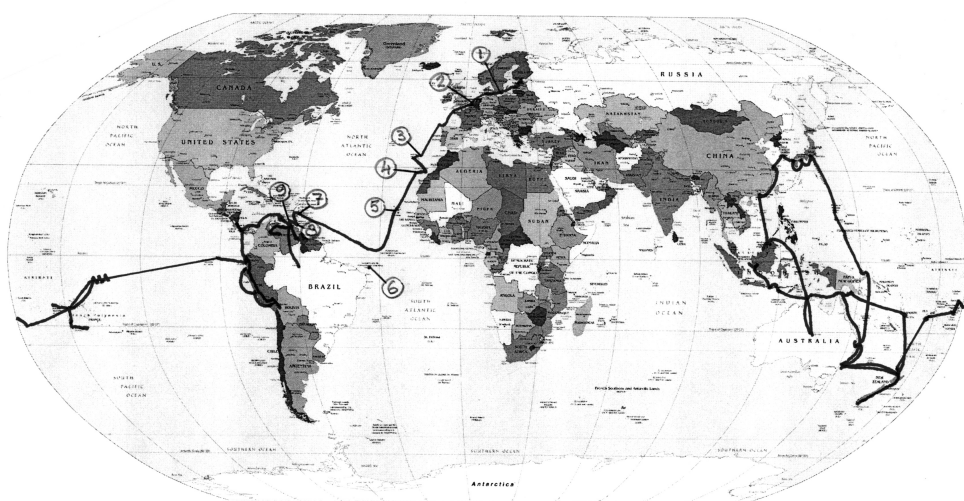
taan hurjassa sivumyötäisessä kuin hullun hevosen selässä 2500 km yhtä heittoa Papua New Guinean pääkaupunkiin Port Moresbyyn, joka onkin eksoottinen paikka. Täältä matka jatkuu riuttasaaristossa säkipimeässä jarrua painaen hiuksia nostattavan vauhdikkaan yöpurjehduksen jälkeen Australian Thursday Islandille, jossa viranomaiset määräävät veneen poistumiskieltoon.

Paperit saadaan kuntoon Helsingin maistraatin ystävällisellä avustuksella ja purjehditaan Darwiniin, josta tehdään bussilla ja lentokoneella retki Australian keskipesteeseen Alice Springsiin ja otetaan mielenkiintoinen, mutta 40 C helteessä vähän rasittava The Rock Tour. Tankkauksen jälkeen purjehdus jatkuu Indone-

Indonesian maahantulokiemuroihin, jotka satunnaiselle purjehdusmatkailijalle ovat salatiedettä. Viisumini vanhenee ja joudun hakemaan uuden viisumin ilmalaiivalla Singaporesta eli joudutte tutustumaan myös dynaamiseen Singaporeen.

Luulen, että kukaan ei arvaa enää väärin. Sain houkutteltua Eevan kolmeksi viikoksi mukaamme Balin iloihin korallisaarelle Helsingin pakkasista ja lumivallien keskeltä. Teemme jännittävän river rafting excursion, opettelemme surfaamaan Kuta beachillä ja tutustumme muun muassa Gilin ja Lembongan korallisaariin ja Ubudiin, taiteilijoiden kaupunkiin.

Balilta purjehdimme hankalissa olosuhteissa Borneolle

MATKAREITTI

Kartassa on tähän mennessä kulkemani reitti. Tässä kirjassa kerrottu matka päättyi reittipisteeseen 9. Kaikkea maailmankartassa jatkossa esitettyä matkaa ei ole tehty purjeveneellä, vaan monia retkiä on tehty bussilla, lentokoneella, risteilylaivalla, rahtilaivalla, junalla ja lautalla. Kaikkia matkoja ja retkiä ei ole piirretty karttaan, koska siitä olisi tullut silloin liian epäselvä. Ne on kuitenkin kerrottu kirjojen tekstissä.

Snoopy jatkaa purjehdusta onnekaasti keskitalvella, siis heinäkuussa, myrskyjä väistellen 2000 km takaisin trooppisiin lämpöön Vanuatulle, jossa seurataan Tanan saarella toimivan tulivuoren ilotulitusta ja osallistutaan aussien kanssa surkuhupaisaan syvänmeren kalastusretkeen. Mukavasta Port Vilasta purjehdi-

siaan Itä-Timorin hallintokeskukseen Kupangiin ja edelleen Sundasaarten Floresiin Labuan Bajoon, josta tehdään eksoottinen laivaretki Komodo ja Rincasaarien luonnonpuistoon tutustumaan satakiloiisiin Dragon liskoihin. Sieltä purjehdimme Balille, Indonesian suosituimpaan turistikohteeseen.

Joudun pian perehtymään

tutustumaan metsän miehen, orangutan, tutkimusasemaan ja luonnonpuistoon, jonka jälkeen käänämme keulan kohti Singaporea. Nyt olemme jo yli kuukauden myöhässä ja vastatuuli, NW-Monsoon, on alkanut puhalttaa voimalla. Kone käy tunnista toiseen raskaasti aallokkoa ja tuulta vastaan ja yöllä menee mootto-

rin kannen tiiviste. Palaamme purjeella vaikeuksien jälkeen 900 km takaisin Balille, jossa tiedän löytyvän osaavaa apua. Mekaanikkoni saa sydänkohtauksen ja kuolee. Moottorin korjaus viivästyy.

Joudun jälleen viisumivaikeuksiin ja hakemaan uuden viisumin Bangkokista (tai kuten Gerhard sanoi: ”Von Bang Cock”) eli joudutte tutustumaan Taimaan pääkaupunkiin myös pilvenpiirtäjän huipulta ja ratsastamaan elefantilla. Paperirahaa on annettava vasemmalle ja oi-

ESIPUHE

Osa 1 Yksinäinen purjehtija

Valtaosa kirjasta kertoo Trinidadin yhteiskunnan ja Chaguaramasin ja Isla de Margaritan seiloriyhteisöjen arjesta. Keskimäärin purret ovat enemmän marinoissa, ankurissa tai maalla korjattavina kuin liikkeellä. Niistä käydään synnyttämässä ja niissä kuolaankin.

Kirjassa on hymyileviä viittauksia seksiin, mutta se hän on - tai paremminkin sen puute - on yksinpurjehtijan arkipäivää. Yleensä tarinoistani on pidetty, mutta Tuula Vantaalta piti kirjan henkeä sovinnistisena. Tuskin se on enemmän sovinnistinen kuin suuri päivälehti, joka esitti kuvan pääministeri Mari Kiviniemestä, Carla Brunista ja prinsessa Letiziasta vartalon-

kealle, ennen kuin lupa-asiat järjestyvät Balilla ja uusi propuska veneelle heltiää. Sitten sairastun vakavasti. Viikatemies huitaisee, mutta väistän. Balilaiset lääkärit pelastavat minut matkustuskuntoon ja lennän sairastamaan Suomeen. Tätä kirjoittaessani hoito on jatkunut jo neljä kuukautta ja uskon tulevani purjehduskuntoon kuukauden kuluttua ja palaavani Balille jatkamaan matkaa Snoopylla kohti Suomea. The show must go on.

Kirjasarjan **YKSINÄINEN PURJEHTIJA** osa 1 pai-

myötäisissä puvuissa vierekäin takaapäin. Lehti kuuluu puolustautuneen sillä, että Kiviniemi ei vielä kuvan julkaisemispäivänä ollut pääministeri.

Alkuperäisen suunnitelman mukaan minun piti kiertää maapallo kolmessa vuodessa, mutta mutkia alkoi tulla matkaan ja niin kuin usein käy, aikataulu alkoi venyä kunnes laadin sen vain vuodeksi eteenpäin eikä sekään pitänyt.

Asian elävöittämiseksi kirjassa on jonkin verran vieras-kielisiä sanoja ja englannin-kielisiä lauseita, lainauksia ja laulujen sanoitusta, joita ei ole suomennettu. Uskon useimpien lukijoiden selviävän niistä suuremmista vaikeuksista. Esimerkkinä ”kielitaitovaatimuksesta” kerron erään kohdan kirjasta. Barbadosella olin luvannut näyttää kahdelle nuorelle naiselle venettä. Meidän ensin oviaukosta alas sisälle. Ladyt odottivat sitloorassa

netaan lokakuussa 2010. Se kertoo ensimmäiset 681 päivää Helsingistä Venezuelaan Isla De Margaritalle. Toinen kirja on valmiina taittoon ja kolmas osa on aloitettu kirjoittamaan. Lisäksi on valmiina taittoon Itämeren, Kattegatin ja Skagerrakin purjehdusseikkailuista kertovat kirjat **HIRVEETÄ HIRVEETÄ KAUHEETA KAUHEETA osat 1 ja 2**. Myös ne ovat sujuvasti kirjoitettuja ja viihdyttävää luettavaa. Koko sarja valmistuu kolmessa vuodessa, jos Luoja suo.

sisälle laskeutumista. Katsoin heitä ja kysyin pokerinaamalla: ”Which one of you ladies would like to come first?” Kirja tarkastelee seiloriyhteisön ja vierailtujen maiden arkea pilke silmäkulmassa, mutta kertoo myös vakavista tositapahtumista.

Täytin vuonna 2010 70 v. Mitäs tuo nyt on. Moni on täyttänyt paljon enemmän, mutta yksinpurjehtijalle se on aika paljon. Olen purjehtinut 22 v, josta 14 v yksin. Se, miksi purjehdin yksin, on kerrottu kirjoissani. Teräsveneeni s/y Snoopy on rakennettu 1965-67. Myös moottori on alkuperäinen. Luulen, että miellyttävien purjehdusympäristö on jo takanapäin. Siitä epämiellyttävimmästä en ole vielä ihan varma. Viihdyn parhaiten pitempään turvallisella, puhdasvetisellä, ilmaisella ankuripaikalla, missä lähellä on supermarket ja ravintola. Tosin sellaisia en ole monta löytänyt.

Kirjat ovat omakustanteita, A5 kokoisia ja 200–250 sivuisia. Ne voi tilata kirja-kaupoista tai osoitteella eeva.lappalainen@gmail.com tai puh. 0465845758 Eeva Lappalainen, Puuskaniementie 46 as 5, 00850 Helsinki. YKSINÄINEN PURJEHTIJA -kirjojen hinta on 24,70 € / osa + postimaksu ja HIRVEETÄ HIRVEETÄ KAUHEETA -kirjojen hinta on 19,80 € / osa + postimaksu. Eeva lähettää tilaukset postiennakkolla.

Mielenkiintoista on ollut tutustuminen uuteen maahan, saareen ja kansaan ja retket sademesään, viidakoon ja vuoristoon ja joskus onnekkaisesti eläinten puuhien seuraaminen. Muistan elävästi kuinka yöllä syvällä Orinocon viidakossa kuulumme pantterin säähähtelevän. Vai oliko se *el gato monte*?

Neuvona kaikille maailmanympäripurjehdusta vanhalla veneellä suunnitteleville senioreille sanoisin, että unohdakaan koko juttu ja ostakaa lentolippuja. Matkustaminen on paljon miellyttävämpää ja turvallisempaa lentokoneella ja tulee luultavasti halvemmaksi.

Mutta jos olette joka tapauksessa päättäneet lähteä, tehkää se pian. Kansallisrunoilijamme Eino Leino ymmärsi tämänkin asian oikein:

Soi, helise kulkijan kannel vain. Halo aaltoja laulajan haaksi! Käy purjehin täysin ja pullistuvain, jätä välkkyvä jälki taaksi! Ja vaikka mun nuorena laineet vei, niin eipä se hukkahan vaipunut, ei, joka upposi laulujen laineisiin ja lempensä unelmiin.

Se soutavi seljässä delfinein ja sen lempeä lainehet laulaa ja kanssa Vellamon impyein se aikojen aalloilla kaulaa. Oi, viritä virtesi, mies! Voi pian se riittyvi rinnan lies ja vanhuus jo sauvoilla hoippuen saa. Anna kanteles kajahtaa!

Purjehdusseikkailuja Itämerellä, Kattegatissa ja Skagerrakissa

Matti Lappalaisen ja S/Y Snoopyn purjehdusseikkailut 12.000 mailia Itämeren piirissä, Kattegatissa ja Skagerrakissa vievät lukijan kummeluksesta toiseen. Parin traumaattisen avomerikokemuksen jälkeen vaimo on valmis lähtemään purjehtimaan vain lähisaaristoon ja vain tyyneellä. Yhdellä Tallinnan reissulla veneen pilssiin tulee 500 l meri-

vettä. Toisella reissulla sinne valuu 20 l dieseliä ja yhtenä keväänä sinne oli talvella ilmestyntyt 10 l pakkasnestettä. Veneen rakennustöiden aikana sula lyijy räjähtää ja telttä syttyy palamaan. Toilan edustalla sammuu myrskyssä moottori. Narva Joensuussa joudutaan kuulusteluun. Vergin Lambada-baarissa on äksöniä. Hiidenmaan edustalla

katkeaa kovassa tuulessa ohjausvaijeri. Klaipedassa pelastetaan Friz, laivakoira. Gdaskissa gastit ryöstetään ja vene ryövätään. Ventspilsissä gastit on saada nyrkistä nenään. Paldinskissa gastit käy vieraisa. Riikassa gastit suuttuu ja lähtee kotiin junalla. Utklippanin jälkeen joudutaan hernerokkasumuun yöllä laivaväylle. Hirveitä hirveitä, kau-

heata kauheata. Bornholmilla ja Göteborgissa ei valittamista. Gotlannin korjaamoista löytyy apu sähköongelmiin. Kattegatissa yksinpurjehtija joutuu yöllä kovaan tuuleen, törmäys on lähellä ja keulapurje alkaa revetä. Göteborgin saaristossa korjataan potkuria ja ankkuri juuttuu pohjaan. Skagerrak on Pohjolan Bicy. Kristiensandissa on laiturilla Bunnyshow. Norja on kallis maa. Sähkölaiteissa on aina vikaa. Automaattiohjaus menee rikki milloin missäkin.

ESIPUHE

Osa 1 Hirveitä...

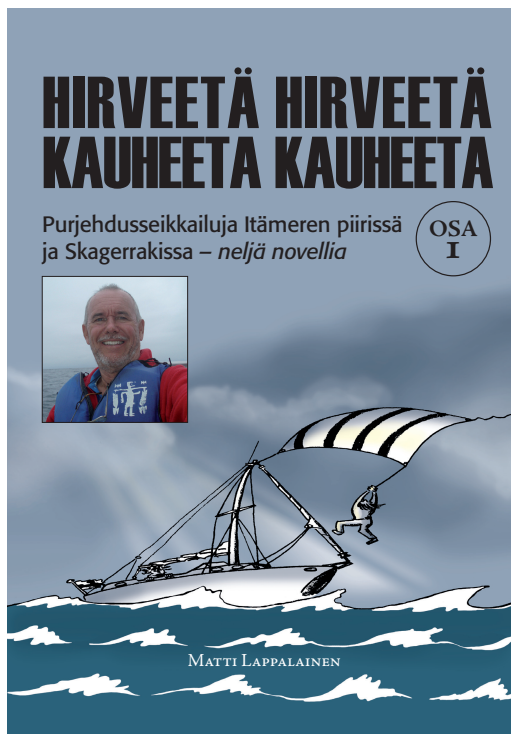
Jos aiot purjehtijaksi, älä lue tätä kirjaa, koska sen jälkeen et ehkä enää uskalla aloittaa. Jos olet jo koukussa, sinun kannattaa lukea, että tiedät mitkä kauheet sinua odottavat.

Vaimot ja tyttöystävät, jos teillä on hullu mies, joka haluaa aloittaa veneprojektin, hankkikaa hänelle tämä kirja. Ehkä se muuttaa hänen mieltänsä ja yhteinen onnenne ja rahanne ovat pelastetut. Yli puolet veneprojektiliitoista päättyy eroon. Lopuista puolet päättyy henkilökohtaiseen konkurssiin.

Useimmat itserakentajat haaveilevat jostain purjehdusuroteosta. Se voisi olla käynti Tallinnassa tai Karibiassa tai vieläkin kauempana. Jos haluat kunniakirjan, asu kaksi vuotta 100 vuotta vanhassa moottorittomassa puuveneessä South Georgiasaarella Eteläisellä Jäämerellä. Koska Mr. ja Mrs. Carr ovat sen jo tehneet, niin historian kirjoihin päästäksesi Sinun on vietettävä siellä yhtä mittaa viisi vuotta.

YKSINPURJEHTIJAN LAULU
Eino Leinoa mukaillen

*Me emme säästä itseämme emmekä muita, me kuljemme joka hetki kuolon porraspuita.
Me taistelemme jäässä ja hymyilemme hyyssä, me sorsumme yöpöyksinn sydänyön syyssä.
On laulanta meille kuin illalle rusko: me suitsuamme yössä, vaikka sammui jo usko.
Joskus sumentaa aivomme sahti, me tahdomme nähdä mikä on Manan mahti.
Me olemme kuolemaan tuomittu suku; me päivin emme valvo, öin emme nuku.
Me olemme rauhaton, roihuava rotu; me emme muiden seuraan ja tupatöihin totu.
Me viihdymme, missä tähti viimeinen tuikkaa, raikuu ranta autio ja meripedot luikkaa.*

Kunniakirjan arvoisia urotekoja laakerin lehtien kera British Yachting Associationin mielestä olisivat varmaankin kiertäminen Novaja Zemljan ympäri tammikuussa tai koillisväylän löytäminen uudelleen H-veneellä. Virallisesta valvonnasta joutuu tosin pulittamaan International Sailing Federationille 700 puntaa. Lämpimillä vesillä on

vaikea saavuttaa enää mitään kunniakirjan ja mediaa kiinnostavan arvoista, koska lähes kaikki mahdollinen on jo tehty. Jäljellä on enää jo monta ruuvia päästään menettäneille sopivia kohteita esimerkiksi matkaaminen haikalojen vetämillä kanootilla Hollywoodista Hawajille.

Ehdottakaa miehellenne harrastukseksi vaikka ampi-

jaisten tarhausta, jos hän välttämättä haluaa kärsiä kesät. Veneprojektin aloittamisen jälkeen teillä ei ole enää varaa mihinkään muuhun kuin katsoa televisiota. Silloin saatte unohtaa sen uuden olohuoneen sohvaa. Niillä rahoilla ostetaan veneeseen joku vimpain. Oikeastaan voitte myydä televisionkin, sillä sen katseluun ei juurikaan jää aikaa. Veneprojekti tulee viemään kaiken aikannekin.

Jos miehenne on seikkailevaa tyyppiä ja olette rämäpäitä, on veneilyä paljon turvallisempaa ja taloudellisempaa tehdä vaikkapa pakettimatka Moskovasta Tupolevilla Baikäljärvelle. Tai jos miehenne on urheilija-kärsijä-tyyppiä, tehkää retki loppusyksyllä polkupyörällä Nuorgamiin.

Sanotaan, että veneilyharrastus on terveellistä. Erään tutkimuksen mukaan veneessä asuvat saavat jatkuvasti liikuntaa, koska veneen keinunta liikuttaa sisäkaluja. Ha ha haa! Veneilyharrastus ja meri ovat terveydelle vaarallisia. Kirjassa on lisää neuvoja asiantuntijalta.